

DRET INTERNACIONAL PUBLIC

Curs Acadèmic 2019-2020

Prof. Karla D. Zambrano González

Esta obra está protegida con una [Licencia Creative Commons
Atribución-NoComercial-SinDerivar 4.0 Internacional](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

TEMA 6. Els organs estatals de les Relacions Internacionals

- I. ASPECTES GENERALS

Els Estats entaulen relacions diverses amb altres subjectes del Dret internacional:

- **Diplomàcia tradicional**

- **Diplomàcia *ad hoc***

- Les relacions entre els Estats han augmentat amb el pas del temps

Principi d'autoorganització de l'Estat:

El Dret intern atribueix competències a alguns dels seus òrgans assignant-los de la representació de l'Estat en el pla internacional i l'actuació en el seu nom i pel seu compte.

Els òrgans que desenvolupen la seua activitat en el marc internacional gaudeixen d'un règim de privilegis inviolabilitat i immunitats.

Inmunitats i privilegis:

No tenen caràcter personal sinò funcional.

El dret Diplomàtic i Consular es basa en principi del consentiment voluntari i benefici mutu. Així, l'Estat acreditant:

—> Els seus representants gaudeixen d'inviolabilitat, privilegis i immunitats.

—> Principi *ne impeditur legatio* —> protecció als representants dels altres Estats.

Quant l'Estat receptor:

—> Concessió del placet al cap de la missió nomenat pel Estat que fa l'enviament.

—> Declaració de persona *non grata* a qualsevol membre del personal diplomàtic.

—> Possibilitat de demanar una reducció del personal integrant de la missió diplomàtica.

Els òrgans estatals de les relacions internacionals són:

D'una banda: **Òrgans d'administració central** = Cap d'Estat, Cap de Govern i el Ministre de Relacions Exteriors.

D'una altra banda: **Òrgans especialitzats de l'Administració exterior de l'Estat.** = Missions diplomàtiques, Missions Especials, Representacions d'Estats davant les Organitzacions Internacionals, Delegacions en Conferències Internacionals, Oficines Consulars.

Regulació espanyola:

Llei 2/2014 regula els Subjectes de l'Acció Exterior de l'Estat.

II. CAP DE L'ESTAT, CAP DE GOVERN I EL MINISTRE DE RELACIONS EXTERIORS.

A) Competència internacional

El Cap d'Estat, el Cap de Govern i el Ministre de Relacions Exteriors són les autoritats internes dotades de la màxima competència per a la conducció de l'acció internacional de l'Estat.

El DIP no defineix aquestes figures sinó que es remet al Dret intern.

--> Art. 7 de la Convenció de Viena sobre el Dret dels Tractats --> no han de presentar plens poders per a l'execució de tots els actes relatius a la celebració d'un tractat.

Pràctica internacional:

reconeix la capacitat plena del Cap de l'Estat, del Cap del Govern i del Ministre de relacions exteriors per a actuar en nom i per compte de l'Estat.

-- Presunció iuris et de iure per a l'execució de qualsevol acte relacionat amb la celebració d'un tractat.

-- Presunció iuris et de iure per a realitzar actes unilaterals amb la força de compromisos internacionals.

B) Inviolabilitat, privilegis i immunitats

El Cap d'Estat, el Cap de Govern i el Ministre de AE gaudeixen **d'inviolabilitats, immunitats i privilegis** reconeguts pel DIP a l'estranger: inviolabilitat sobre la persona, la seua residència, les seues propietats, equipatge o correspondència; privilegis diplomàtics i immunitat absoluta de jurisdicció civil i penal.

--> Art. 21 de la Convenció sobre les Missions Especials

C) Dret espanyol en la matèria.

--> Art. 56 CE "El Rei es el Cap de l'Estat" = té la més alta representació de l'Estat espanyol en les relacions internacionals.

Poders = representatius

--> Art. 98.2 CE --> "El President **dirigeix l'acció del Govern i coordina les funcions dels altres membres** d'aquest, sense perjudici de la competència i responsabilitat directa d'aquests en la seua gestió".

--> Art. 1 R.D. 1485/1985 de 28 d'agost pel qual es determina l'estructura orgànica bàsica del Ministeri d'Afers exteriors i se suprimeix determinat organisme autònom del Departament, derogat pel R.D. 2077/1995 = "Al Ministeri d'afers exteriors competeixen, de conformitat amb les directrius del Govern i l'aplicació del principi d'unitat d'acció en l'exterior, les funcions de **promoure, projectar, dirigir i executar** la política exterior de l'Estat; concertar les relacions amb altres Estats i entitats internacionals; defensar i fomentar els interessos espanyols en l'exterior i dur a terme una adequada i eficaç política de protecció dels ciutadans espanyols a l'estranger..."

III. LES RELACIONS DIPLOMÀTIQUES

A) Les missions diplomàtiques

Poden definir-se com òrgans permanents de representació d'un Estat davant un altre per a realitzar una sèrie de funcions.

Regulació: Convenció sobre les relacions diplomàtiques de 18 d'abril de 1961

1. Establiment, suspensió i terminació de les missions diplomàtiques

L'establiment de relacions diplomàtiques i l'enviament de missions diplomàtiques s'efectua per **consentiment mutu**:

--> En la determinació del rang de la Missió,

--> A obrir oficines en localitats.

--> Suposits d'acreditació múltiple.

--> En el nombre de persones que conformen la Missió.

- Manteniment de les Missions Diplomàtiques:
- Ppi. de consentiment mutu.
- Tant Estat acreditant com receptor poden decidir la suspensió temporal o ruptura de les relacions diplomàtiques.

Estat receptor --> dret de designar el *placet* del Cap de la Missió i la declaració de *persona non grata*.

2. Funcions de la missió diplomàtica

ATENCIÓ: *No numerus clausus.*

- *Art. 3 de la Convenció*

1. Representar a l'Estat acreditant davant de l'Estat receptor.
2. Protegir en l'Estat receptor els interessos de l'Estat acreditant i els dels seus nacionals.
3. Negociar amb l'Estat receptor.
4. Assabentar-se per tots els mitjans lícits de les condicions i de l'evolució dels esdeveniments en l'Estat receptor i informar sobre allò a l'Estat acreditant.
5. Fomentar les relacions amistoses i desenvolupar les econòmiques, culturals i científiques....

3. Inviolabilitat, immunitats i privilegis diplomàtics.

a) De la Missió:

- Art. 22 de la Convenció de 1961 --> Inviolabilitat de: la Seu, els arxius, els documents, la correspondència...

--> Falsa ficció de la extraterritorialitat

--> No n'hi ha cap salconduit pels sol·licitants d'asil diplomàtic (assumpte Julian Assange).

b) Del personal de la Missió:

Els membres del personal de la Missió:

1. Personal diplomàtic.
2. Personal administratiu i tècnic.
3. Personal de servei de la Missió.

Agents diplomàtics = Cap de la Missió o un membre del personal diplomàtic de la Missió.

--> Privilegis i immunitats: inviolabilitat personal, de residència, documentació i correspondència, immunitat de jurisdicció i execució, fiscal i aduanera.

ATENCIÓ: excepció d'aplicació de lleis sobre seguretat social.

Membres del personal administratiu i tècnic = membres del personal de la Missió empleats en el servici administratiu i tècnic.

Privilegis i immunitats: Els mateixos que per als agents diplomàtics i extensió als seus familiars.

ATENCIÓ: immunitat relativa de jurisdicció civil i administrativa (DURANT el seu càrrec), immunitat aduanera només per a objectes de primera instalació.

ATENCIÓ: si són nacionals o residents de l'Estat receptor no gaudeixen d'immunitat.

B) Les Missions Especials

Convenció sobre Missions Especials de Nova York de 8 de Novembre de 1969.

—> Art. 1 Per "Missió especial" = Missió temporal.

- Té caràcter representatiu de l'Estat.
- Haurà de ser enviada per un Estat davant un altre Estat amb el consentiment d'aquest últim.
- Haurà de tractar amb l'Estat receptor assumptes determinats o realitzar davant ell una comesa determinada.

2. Funcions de les Missions Especials.

- Seràn determinades per consentiment mutu.
- Caràcter *ad hoc*.

3. Inviolabilitat, immunitats i privilegis

- Als materials (locals, arxius i documents)
- Als membres de la Missió Especial (similars a les immunitats i privilegis de les Missions Diplomàtiques).

C) Les representacions d'Estats davant Ols i les delegacions d'Estats en Conferències Internacionals

= Diplomàcia multilateral

—> Convenció sobre la representació dels Estats en les seues relacions amb les Ols de caràcter universal de Viena de 14 de març de 1975

1. Representació dels Estats davant les OIs

—> Art. 2—> Representació dels Estats en les seues relacions amb **qualsevol organització internacional** de caràcter universal i a la seua representació en conferències convocades per tal organització o sota els seus auspicis, quan la Convenció haja sigut acceptada per l'Estat hoste i l'Organització haja completat el procediment previst en l'article 90. (...)

Establiment de les Missions.

Dependrà de les regles de cada OI.

Si les regles ho permeten, els Estats Membres:

—> podran establir missions permanents per a l'acompliment de les funcions previstes en l'article 6.

—> els Estats no membres podran establir missions permanents d'observació per a l'acompliment de les funcions previstes en l'article 7.

2. Delegacions davant Conferències Internacionals

Art. 42 —> “. Un Estat podrà enviar una delegació a un òrgan o a una conferència de conformitat amb les regles de l'Organització. 2. Dos o més Estats podran enviar una mateixa delegació a un òrgan o a una conferència de conformitat amb les regles de l'Organització”

IV. LES RELACIONS CONSULARS

Les Oficines consulars han assumit també altres funcions vinculades a la defensa dels interessos de l'Estat que envia i els dels seus nacionals en l'Estat receptor.

—> Convenció sobre les relacions Consulars de 24 d'abril de 1963.

A) Establiment, suspensió i terminació

—> Ppi. de consentiment mutu

ATENCIÓ: El consentiment per a l'establiment de relacions consulars i la ruptura de les relacions diplomàtiques no comportarà ipso facto la ruptura de relacions consulars.

—> Art. 4.1 Convenció “No es podrà obrir una oficina consular en el territori de l'Estat receptor sense el seu consentiment”

B) Funcions de les Oficines consulars

- Amplies —> protecció en l'Estat receptor dels interessos de l'Estat enviant i dels seus nacionals (pers. físiques + pers. jurídiques), a més de promoure les relacions d'amistat entre ambdós Estats.

—> Assistència consolar, administratives i jurídiques, cooperació judicial internacional, relatives a la navegació marítima i aèrea.

C) Inviolabilitat, immunitats i privilegis

Tant els de l'Oficina Consular, com els de les persones físiques que la componen, són similars als de les Missions Diplomàtiques, com així mateix quan es tracta de consols de carrera i consols honoraris.

Recordar: cas de doble nacionalitat i especialment cas de consols honoraris.